

Zadatak: Maketa „Zero Waste“ naselja

Cilj zadatka: osmisliti i izraditi maketu naselja koje proizvodi što manje otpada (zero waste) te prikazati kako stanovnici smanjuju, ponovno koriste i recikliraju materijale te štede energiju i vodu.

Ishodi:

- objašnjava pojam *zero waste* i navodi primjere smanjenja otpada u svakodnevnom životu
- prepoznaje i primjenjuje načela 5R (Refuse/Odbij, Reduce/Smanji, Reuse/Ponovno upotrijebi, Repair/Popravi, Recycle/Recikliraj)
- planira rješenja za odvajanje otpada, kompostiranje i ponovnu uporabu materijala
- povezuje brigu o okolišu s očuvanjem vode i energije (npr. kišnica, solarni paneli, zelene površine)
- surađuje u timu i jasno predstavlja svoje rješenje

Organizacija rada: rad u paru ili skupini **Rok:** 30.4.2026.

Prezentacija makete: 5-10 minuta po skupini.

Predloženi materijali (po mogućnosti otpadni/reciklirani):

- kartonska podloga (npr. kutija od cipela) – baza makete
- kutijice, rollice papira, čepovi, stara ambalaža (tetrapak, plastika, staklenke – po potrebi)
- papir u boji/novinski papir, komadi tkanine, drveni štapići, slamke
- ljepilo, selotejp, škare, flomasteri/bojice
- prirodni materijali (kamenčići, grančice, suha trava,...)
- mali papirići za oznake/legendu

Upute za izradu (korak po korak):

1. **Istražite i dogovorite se:** Što znači „zero waste“?
2. **Nacrtajte plan naselja:** na papir skicirajte gdje će biti kuće/zgrade, ceste/staze, parkovi, vrtovi i mjesta za odvajanje otpada.
3. **Odaberite rješenja:** uključite barem **6** elemenata zero waste naselja (prijedlozi su u nastavku).
4. **Izradite bazu:** označite dijelove na kartonskoj podlozi (staze, biciklističke staze, zelene površine, voda).
5. **Izradite objekte:** od ambalaže i kartona oblikujte kuće, školu/vrtić, trgovinu „bez ambalaže“, radionicu za popravke i sl.
6. **Dodajte sustave:** napravite spremnike za odvajanje otpada, komposter, spremnik za kišnicu, solarne panele/vjetrenjače,...
7. **Označite i objasnite:** izradite **legendu** (popis oznaka) i kratke natpise što pojedini dio radi i zašto smanjuje otpad.
8. **Pripremite usmeno izlaganje:** objasnite kako vaše naselje smanjuje otpad te kako čuva vodu i energiju. Svaki član tima mora reći barem jednu rečenicu.

Elementi koje možete prikazati (odaberite najmanje 6):

- trgovina „bez ambalaže“ (kupnja u vlastite posude/torbe)
- punkt za odvajanje otpada (papir, plastika/metal, staklo, biootpad) + jasne oznake
- komposter i/ili zajednički vrt
- spremnik za kišnicu i korištenje kišnice za zalijevanje
- solarni paneli na krovovima i/ili mala vjetrenjača (kao model)
- biciklističke staze i pješačke zone (manje automobila)
- „repair cafe“ / radionica za popravak (produženje vijeka predmeta)
- razmjena stvari: kutak za posudbu/razmjenu knjiga i igračaka
- zelene površine: park, drvoređi, „zeleni krov“
- škola s pravilima smanjenja otpada (boce za vodu, užina bez jednokratne ambalaže)

Pravila i sigurnost: koristite što više već korištenih materijala; radite uredno; škare i eventualno vruće ljepilo koristi pažljivo.

Kriteriji ocjenjivanja (rubrika):

Kriterij	Bodovi	Opis
1) Zero waste ideje i točnost sadržaja	0–10	Rješenja su smisleno povezana s 5R; objašnjenja su točna.
2) Uključeni elementi naselja (min. 6)	0–8	Prikazano najmanje 6 elemenata; jasno označeni.
3) Kreativnost i uporaba recikliranih materijala	0–6	Korišteni otpadni/reciklirani materijali; originalna rješenja.
4) Izrada i urednost makete	0–6	Maketa je stabilna, uredna, pregledna; dijelovi su funkcionalno raspoređeni.
5) Legenda/oznake i objašnjenje rješenja	0–5	Postoji legenda i natpisi; jasno objašnjeno kako se smanjuje otpad.
6) Timski rad i prezentacija	0–5	Svi sudjeluju; izlaganje je jasno i u dogovorenom vremenu.
Ukupno	/40	Skala: 36–40 odličan, 30–35 vrlo dobar, 22–29 dobar, 16–21 dovoljan, 0–15 nedovoljan.

Što predati: 1) maketu, 2) kratki pisani opis (5–8 rečenica) u kojem navedete koja ste zero waste rješenja prikazali i zašto.